

SORØ
KOMMUNE

KULTUR OG FRITIDSPOLITIK 2017-2018

KULTUR OG FRITIDSPOLITIK 2017-2018

TEMA 1 - MOTION OG BEVÆGELSE HELE LIVET
Side 8

TEMA 2 - KUNST OG KREATIVITET FOR ALLE
Side 12

TEMA 4 - OPLEVELSER I NATUR OG KULTUR
Side 26

1. udgave: oktober 2016

Forord	5
Proces	6
Vision	6
Introduktion	7
Tema 1: Motion og bevægelse hele livet	8
Tema 2: Kunst og kreativitet for alle	12
Tema 3: Samskabelse - inspirerende rammer og indhold	20
Tema 4: Oplevelser i natur og kultur	26
Tema 5: Kultur og fritid - en investering i kommunal udvikling og borgernes livskvalitet	30

FORORD

En teaterforestilling, en ørehænger i radioen, en nervepirrende håndboldkamp. Kultur og fritid er det krydderi, der giver hverdagen og tilværelsen et ekstra pift. Det giver os oplevelser, som vi husker, inddrager os i meningsfulde fællesskaber og giver rum til refleksion. Selvom kultur og fritid ikke vægter tungt i de kommunale budgetter, har det stor betydning for mange borgere.

Kultur og Fritidsudvalget ønsker at skabe gode rammer for kultur og fritidslivet, så nye initiativer og faste tilbud får lov til at blomstre og udvikle sig til glæde for vores borgere.

Vi har valgt i denne omgang at lave en mindre opdatering af politikken så den kommer til at gælde for perioden 2017-2018. Det gør vi ud fra den betragtning, at vi gerne vil have den til at spille tættere sammen med vores Vision- og planstrategi, der gælder til 2018. På den måde får vi fremadrettet sikret en bedre sammenhæng mellem politikken og valgperioden til gavn for ejerskab og fremdrift.

Vi indbød til et debatmøde i sensommeren, hvor vi fik fælles inspiration udefra, talte sammen om udvalgte temaer og diskuterede dilemmaer. Institutioner, foreninger og frivillige debatterede lystigt og udvekslede oplevelser på kryds og tværs. Der var god energi, humør og lyst til at

dele erfaringer. Det vidner om et stort engagement og vilje til at skabe en fælles retning for kultur og fritidsområdet i vores kommune.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke alle for det store engagement – ikke blot ved deltagelsen i debatmødet, men først og fremmest for at skabe oplevelser og inspirerende fællesskaber til glæde for vores borgere. I er med til at gøre Sorø Kommune til noget helt særligt.

Jørgen Larsen, Formand for Kultur og Fritidsudvalget

PROCES

Arbejdet frem mod formuleringen af en ny og revideret Kultur og Fritidspolitik begyndte i foråret 2016. Med udgangspunkt i temaerne fra den tidligere Kultur og Fritidspolitik 2013-2016 og centrale temaer i Byrådets Vision og planstrategi 2018, udvalgte Kultur og Fritidsudvalget 5 temaer, der danner grundlag for den nye Kultur og Fritidspolitik:

- Motion og bevægelse hele livet
- Kunst og kreativitet for alle
- Samskabelse – inspirerende rammer og indhold
- Oplevelser i natur og kultur
- Kultur og fritid – en investering i kommunal udvikling og borgernes livskvalitet

De fem temaer er efterfølgende blevet drøftet med institutioner, foreninger og frivillige på et møde i august, hvor der var mulighed for at komme med input til indholdet. Nogle af udsagnene herfra er gengivet i politikken.

Politikken er formuleret på baggrund af inspiration og input fra aftenen, samt indblik i området gennem de tilbagevendende dialogmøder med aktørerne. Politikken læner sig endvidere tæt op ad de centrale målsætninger i Vision og Planstrategien 2018 (VIPS 2018), hvor kreative opvækstmiljøer og oplevelser i natur, kultur og historie spiller en særlig rolle.

Kultur og Fritidsudvalget har defineret følgende vision for udviklingen af kultur- og fritidslivet frem mod 2018.

VISION

Sorø Kommune er kendetegnet ved:

- Et kreativt kultur- og fritidsliv med fokus på leg og livsglæde.
- En nyskabende formidling af kommunens herligheder, der inspirerer borgere og turister til at gå på opdagelse i den lokale natur, kultur og historie.
- Nyskabende samarbejder, der skaber oplevelser og fællesskaber i nærmiljøet.
- Et aktivt foreningsliv der indbyder til meningsfulde fællesskaber og aktiv deltagelse i alle aldre.

INTRODUKTION

Sorø Kommune er kendetegnet ved en smuk og varieret natur med søer og skov, et rigt og velfungerende foreningsliv, markante kulturinstitutioner og unikke kulturelle events. Kommunen har på trods af sin størrelse flere gange markeret sig ud over kommunegænsen med idrætsudøvere i Danmarks elite og kulturtilbud i særklasse.

Der er en stor skaberkraft og initiativrigdom blandt kommunens mange foreninger, frivillige og institutioner, der hver dag tilbyder en bred vifte af aktiviteter og udvikler nye initiativer til glæde for kommunens borgere.

Hver dag deltager en stor del af kommunens børn og voksne i idrættstilbud i de lokale foreninger, går til spejder eller får ny viden i den lokale aftenskole. Alt sammen er med til at give øget livskvalitet, identitet og at føle sig som del af et fællesskab.

TEMA 1: MOTION OG BEVÆGELSE HELE LIVET

Et sundt og aktivt liv giver velvære, energi og overskud. Det er der bred enighed om. Er man tilmed del af en forening, eller er aktiv i fællesskab med andre, er der også en stor social gevinst forbundet hermed.

Aktiviteterne og motivationen skifter gennem de forskellige livsfaser. Der er perioder, hvor det er legen, der er det vigtigste. Perioder hvor vennerne er altafgørende for hvilke aktiviteter man foretrækker og perioder, hvor tiden eller mangel på samme, er en afgørende faktor for, hvor aktiv man er.

Kultur og Fritidsudvalget ønsker naturligvis, at borgerne er aktive hele livet med de mange gevinster, det giver på både det sundhedsmæssige som sociale plan. Men hvordan får vi skabt de optimale rammer, så motivationen og glæden ved et aktivt liv holder gennem alle livsfaserne?

I Sorø Kommune er der en lang og stolt tradition for et aktivt fritids- og foreningsliv, hvor der er plads til både motionister og eliteudøvere. De mere end 100 foreninger tilbyder aktiviteter for enhver smag og niveau og inddrager borgerne i meningsfulde fællesskaber, der giver venskaber og sjove oplevelser. At det i 2015 blev til ikke mindre end 200 medaljer fra forskellige mesterskaber i ind- og udland vidner om, at der i klubberne er engagement, vilje-

styrke og gode traditioner for at understøtte dem, der ønsker at opnå gode resultater inden for deres idrætsgren.

Samtidig byder naturen på fremragende rammer for aktiviteter på egen hånd.

Hvad siger VIPS 2018?

Velfungerende foreninger og idrætsklubber – et fyrtårnsprojekt

Byrådet vil:

- Fortsat udvikle tilbud og faciliteter til børn, unge og voksne.
- Understøtte det frivillige engagement / de frivillige ledere i foreninger og idrætsklubber.

Talentsport Sorø

Talentsport Sorø støtter idrætstalenter i Sorø Kommune. Der gives støtte til sportsforeninger, klubber og udøvere, så den enkelte får hjælp til at udvikle sit særlige talent.

Foreninger i Sorø Kommune

Der er over 100 foreninger i Sorø Kommune, som tilbyder aktiviteter til kommunens borgere. Foreningerne gør en særlig indsats for at nå de børn og unge, som ikke er aktive medlemmer i klubberne ved bl.a. arrangementer som Sommerferieaktiviteter og Lørdag i Hallen.

Sorø Sportsråd

Sorø Sportsråd er en paraplyorganisation, der varetager foreningernes interesser. Sportsrådet koordinerer hvert år de mange aktiviteter i forbindelse med Lørdag i Hallen og Sommerferieaktiviteter.

Folkeoplysningsrådet

Folkeoplysningsrådet er sammensat af repræsentanter fra aftenskolerne, foreningslivet, spejderne og de selvorganiserede. Folkeoplysningsrådet er et høringsorgan for Kultur og Fritidsudvalget i beslutninger på Folkeoplysningsområdet.

Aftenskoler

På aftenskolerne i Sorø kommune har borgerne mulighed for at dyrke deres interesser, lære et nyt sprog eller deltage i debatskabende arrangementer og foredrag.

DEBATMØDE KOMMENTARER

Spørgsmål 1) Hvad giver mennesker lyst til at være aktive hele livet?

- Aktivitet giver velvære
- Aktivitet giver sociale relationer
- Aktivitet giver et kick – f.eks. en løbetur
- Lyst til aktivitet skabes i barndommen og gør at man bliver ved hele livet.

Spørgsmål 2) Hvem har en rolle at spille i forhold til at motivere mennesker til et aktivt liv?

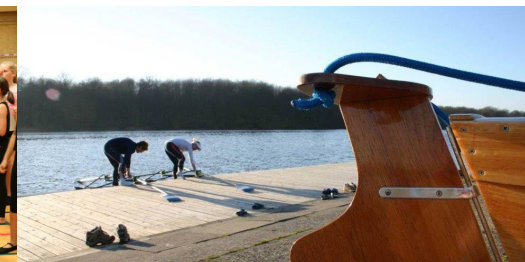
Forældre, Skole, Arbejdspladser (DHL), Lægen, Sundhedsvæsenet, Idrætsidoler – rollemodeller, Kommunen skal stille de nødvendige faciliteter til rådighed, Det er afhængig af alder – men forældre og én selv har en

vigtig rolle at spille, Rollemodeller, Naboer, Børn trækker børn med, Idrætslæreren er også skolelærer.

Spørgsmål 3) Hvad er især vigtigt, at Kultur og Fritidsudvalget har fokus på i forhold til at give mange borgere mulighed for et aktivt liv?

Velfungerende haller. Med en fast halinspektør, halvagt eller pedel. Ordentlig rengøring, mulighed for at købe kaffe, optimal vedligeholdelse. Dette er med til at flere mennesker får et aktivt liv.

Flere muligheder for at være uorganiseret Synliggørelse – også hvor man møder det uorganiserede.

Forslag til målsætninger/handlinger

Vi vil understøtte det frivillige engagement i foreninger og idrætsklubber.

Det vil vi gøre ved: at bibeholde niveauet for forenings- og medlemstilskud og opretholde puljer, hvor der kan søges om midler til evt. nye aktiviteter.

Vi ønsker en optimal udnyttelse af vores faciliteter, så det på bedste vis imødekommer foreningernes behov og borgernes ønsker.

Det vil vi gøre ved: at invitere brugere til dialogmøder to gange årligt, hvor man i fællesskab kan opnå en optimal udnyttelse af faciliteterne.

Vi ønsker at skabe gode faciliteter og rammer, der inspirerer til et aktivt fritidsliv hele livet – både til de foreningsbaserede som de uorganiserede aktiviteter.

Det vil vi gøre ved: at inddrage brugere og fonde i beslutninger vedr. nye faciliteter og rammer sammen med de fagcentre, der er ansvarlige for drift og vedligehold af areaerne.

TEMA 2: KUNST OG KREATIVITET FOR ALLE

Forskning peger på, at kreativitet er tæt forbundet med leg. Det gælder både for børn og voksne. Det er gennem legen, at man finder anderledes tilgange og vikler på et emne eller en problemstilling. Når børn og voksne leger, involverer de sig i en verden, der er større end den, de kender. De er ikke længere begrænset af virkeligheden, men kan spille en ny rolle og være i et andet (og fiktivt) univers. Mens legen er målet i sig selv for børnene, er voksne kreative for at skabe noget.

Kreativitet er imidlertid ikke noget, der er forbeholdt de få, eller som man skal have et særligt talent for. Alle kan lære at være kreative. Derfor er det vigtigt, at skabe gode rammer for at kreativiteten kan udfolde sig gennem hele livet.

I mødet med de kreative fag kan børn og voksne udforske andre sider af sig selv, og lade fantasien være en vigtig medspiller. Kun-

sten åbner op for nye erkendelser og måder at gøre tingene på. Derfor er det vigtigt, at kunst og kreativitet bliver en integreret del af hverdagen, og ikke kun noget, få går til i fritiden. Aftenskolerne og bibliotekernes arrangementer, foredrag og undervisning er ligesom kulturinstitutionerne med til at understøtte kreativiteten og diversiteten og bidrager til den almene dannelse.

I Sorø Kommune er der mange og varierede muligheder for at møde kunsten og prøve kræfter med kreativiteten. Der er tilbud til børn, unge og voksne på ugentlig basis og enkeltstående begivenheder i løbet af året, der retter sig mod forskellige målgrupper. Koncerter, biografbesøg, kunststillinger – mulighederne er mange og udbyderne ligeså.

Kultur og kunst for børn og unge

På Sorø Musiske Skole har børn og unge mellem 2-25 år mulighed for at spille musik, tegne, modellere, prøve kræfter med drama og få undervisning i film og animation. Udover at lære generelle færdigheder inden for de enkelte kunstarter, som de kan bygge videre på og udvikle gennem årene, lærer de også at arbejde sammen og indgå i kreative fællesskaber.

På Sorø Musiske Skole bliver eleverne mødt af kompetente undervisere, der understøtter og fremmer børnenes møde med kunsten – hvad enten det er som aktiv udøvende eller som tilskuer til en kunstnerisk oplevelse. Eleverne får en bred musisk dannelse, med

livsglæde, kvalitet og mangfoldighed som de grundlæggende værdier.

Slaraffen er Sorø Kommunes fælles børnekulturge. Det er her, at børn i alderen 3-10 år mødes på tværs af institutioner og klassetrin – med kammeraterne i dagtimerne og familien i fritiden – og får gode kulturelle oplevelser i fællesskab. I løbet af en uge bliver et udvalgt emne taget under kærlig behandling og belyst fra alle mulige vinkler. Et af Slaraffens absolutte højdepunkter er når ca. 800 festklædte børn går gennem Sorø bymidte i et fælles optog. Det giver fællesskabsfølelse og markerer børnekulturen på fornemste vis.

Kunst og kulturformidling

Der er to statsanerkendte museer i Sorø Kommune. Sorø Kommune yder et fast årligt driftstilskud til begge museer, og er hovedbidragsyder til Sorø Kunstmuseum.

Sorø Kunstmuseums samling rummer en perlerække af værker fra de sidste 300 års kunsthistorie. Som noget helt særligt har museet en stor samling af russiske ikoner. Museets tilbygning fra 2011 indfører samlingen i moderne omgivelser og danner ramme om hyggeligt samvær i museets café. Museet tilbyder foredrag, koncerter og andre arrangementer for grupper.

Sorø Kunstmuseum gør en særlig indsats for formidlingen til børn og unge. Det ses bl.a. ved undervisningsforløbet 'Kunstrejsen', der har vundet international anerkendelse og det nye formidlingsinitiativ 'Kunst-kammerater', hvor eleverne arbejder sammen med en kunstner ud fra værker fra museets samling.

Sorø Museum, der er en del af Museum Vestsjælland sørger gennem faste udstillinger, særudstillinger og

deltagelse i events, for at formidle kulturhistorien i kommunen. Gennem undervisningsforløbet 'Absalon kom fra min by' styrker museet børns og unges viden om den lokale historie, og giver dem derved en bevidsthed om de historiske rødder og den lokale identitet.

På Kunstnergaarden i Dianalund er der mulighed for at se skiftende udstillinger, ligesom man kan få en omvisning i multikunstneren Saltofte Larsens liv og værker og på Tersløsegaard kan man komme helt tæt på historien om Ludvig Holberg.

Musik i alle genrer

“Logic will take you from A to B – imagination will take you everywhere.” Albert Einstein.

Festivalen Klassisk i Sorø har gennem flere årtier tiltrukket musikere fra nær og fjern ved sine koncerter med både danske og udenlandske solister. Sorø Jazzfestival har eksisteret i kortere tid, men har allerede opnået en stor betydning i mange jazzelskeres bevidsthed ved sine koncerter af høj kvalitet og sin skræddersyede kombination af orkestre og spillesteder i hele kommunen.

På spillestederne Kulturcafé Ludvig og Vesthuset er der mulighed for at høre rytmiske koncerter og folkemusik, mens der også er rig mulighed for selv at være aktiv udøvende i forskellige kor, f.eks. Chorus Soranus.

”Vi har alle et afsæt for at være kreative, men hvis vi glemmer at drømme, glemmer at tænke stort, glemmer at være legende, eksperimenterende og fantasifulde, så bliver vi altså mindre kreative og opfindsomme, end vi ellers kunne være blevet.” Lene Thanggard, ph.d. og professor, Aalborg Universitet.

“Logic will take you from A to B – imagination will take you everywhere.” Albert Einstein.

DEBATMØDE KOMMENTARER

Kunst og kultur bør være en større del af folkeskolen, f.eks. a la kulturrysækken”

”Vi kan godt blive bedre til at bruge andre rammer end de traditionelle, f.eks. kunne aftenskolehold sagtens bruge lokaler hos museer osv.”

”Vi skal gøre noget for at de unge benytter de allerede eksisterende tilbud, og gør sig bekendt med kulturen / kulturarven.”

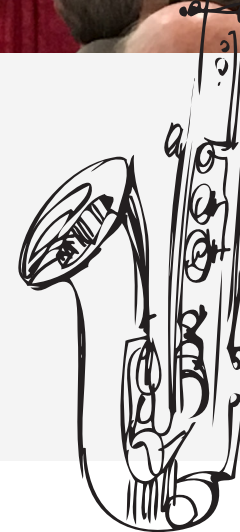
”Vi skal gøre noget for at møde de unge på deres egen banehalvdel, dvs. at skabe rammer for unges egen kultur.”

”KFU skal støtte både nyt og gammelt, men passe på at det gamle bliver ved at trives og udvikles”.

”Det er vigtigt med en god dialog mellem aktører og kommune. Og at der gives god plads til lokale initiativer. Lad de gode idéer blomstre”

Hvad siger VIPS 2018?

Kreativt børneliv – et fyrtårnsprojekt
Byrådet vil:
Via en samlet projektindsats arbejde for at fremme kreativiteten i børnenes hverdag, bl.a. via inddragelse af naturen, og præsentere dem for gode kulturtilbud med afsæt i Sorøs unikke kulturkvaliteter og institutioner. Herunder arbejde med en fast begivenhed som f.eks. **en festival, der kan involvere børn, institutioner og foreninger og skabe opmærksomhed omkring Sorø som ’børneby’.**

Forslag til målsætninger/handlinger

Vi ønsker at fremme det kreative børnemiljø, ved at støtte initiativer, der sætter børn og kreativitet i fokus.

Det vil vi gøre gennem:

- gode tilbud til børn og unge i fritiden, hvor de får lov til at udforske deres kreativitet.
- børnekulturevents, hvor børn møder kunsten i børnehøjde.

Vi ønsker at fremme initiativer, der understøtter børn og unges møde med kunst og kultur – gerne på nye og anderledes måder.

Det vil vi gøre ved:

- at målrette puljemidler specifikt til initiativer, der fremmer børn og unges møde med kunsten.

Vi ønsker at understøtte kunst og kulturlivet i kommunen.

Det vil vi gøre ved:

- gennem puljemidler at støtte nye som etablerede kulturtilbud, og samarbejde med kulturaktører og kulturinstitutioner om konkrete aktiviteter og derved øge Sorø Kommunes attraktivitet.

TEMA 3: SAMSKABELSE - INSPIRERENDE RAMMER OG INDHOLD

Det er afgørende for Sorø Kommunes attraktivitet som bosætningskommune, at der er et mangfoldigt og tidssvarende udbud af tilbud og aktiviteter på kultur- og fritidsområdet. De seneste år er mulighederne blevet flere.

Kommunen har fået sine første kunstgræsbaner til fodboldspillerne i Sorø og på Frederiksberg, mens endnu én er på vej i Dianalund. Børn og unge i Stenlille har fået skaterfaciliteter, og noget lignende er på vej i Fjenneslev og i Sorø. Samtidigt er den populære model med åbent bibliotek blevet udbredt fra Dianalund til Sorø, og Sorø Musiske Skole har med sin nye placering i tilknytning til Borgerskolen fået markant bedre rammer for sit virke.

Mange af disse ting havde ikke været mulige uden et stort engagement fra borgernes side og uden en villighed fra de kommunale aktørers side til at arbejde sammen i nye fællesskaber.

I de kommende år vil der fortsat vise sig muligheder for at udvikle rammerne for borgernes fritidsmuligheder, trivsel og sundhed. Det fordrer, at kommunen fortsat understøtter de mange aktive foreninger og kulturaktører, men vi kommer meget længere, hvis vi også formår at søge mod nye løsninger sammen med for-

eningerne, sammen med eksterne fonde, og på tværs af det, der er kommunalt, og det, der er privat, foreningsejet eller selvejende.

Alle, der kan bidrage til nye løsninger, kan være med til at samskabe dem. Herved sætter vi i Sorø Kommune stikket i borgernes mange ressourcer og maksimerer ejerskabet og sandsynligheden for, at de rammer og tilbud, vi skaber, svarer til, hvad brugerne ønsker sig.

Alle parter vinder, når vi lykkes med samskabelse. Politikerne kan komme længere med midlerne og mod løsningerne, end det ellers ville være muligt. Embedsmændene får et kvalificerende og innovativt modspil fra engagerede borgere, og borgerne opnår fællesskab og mening og gør en væsentlig positiv forskel for lokalområdet.

Biblioteket som det fordomsfrie mødested og den attraktive samarbejdspartner

Det er ikke uden grund, at Biblioteket er en af de mest velbesøgte kulturinstitutioner i kommunen. Bibliotekets tilbud appellerer til mange forskellige brugersegmenter og understøtter borgernes interesser og projekter gennem de forskellige livsfaser. Biblioteket er samtidig stedet, hvor borgerne kan mødes i uforpligtende og uformelle rammer. Alle har samme status og adgang til bibliotekets rum, og kan komme der, når det passer dem allerbedst. De kan være sammen om en fælles aktivitet, eller blot opholde sig i samme rum, fordybet i egne interesser.

Biblioteket som et møde- og samlingssted spiller en stadig større rolle, og det forventes i højere grad, at institutionen understøtter brugerstyrede aktiviteter og involverer sig i nye og anderledes samarbejder. Bibliotekets store kontaktflade gør det derfor til en oplagt samarbejdspartner, når vi taler samskabelse.

Borger- og kulturhuse

Sorø Kommunes fire borger- og kulturhuse; Værkerne i Sorø, Dianalund Borgerhus, Stenlille Kulturhus og Huset Vrangshøj er eksempler på samskabelse, hvor kommunen er med til at sikre de basale rammer og de fysiske bygninger, mens det er op til borgerne at skabe de aktiviteter, der giver mening i netop deres lokalområde. Alle fire huse er velbesøgte og bugner af aktiviteter, der er styret af borgernes ønsker og behov.

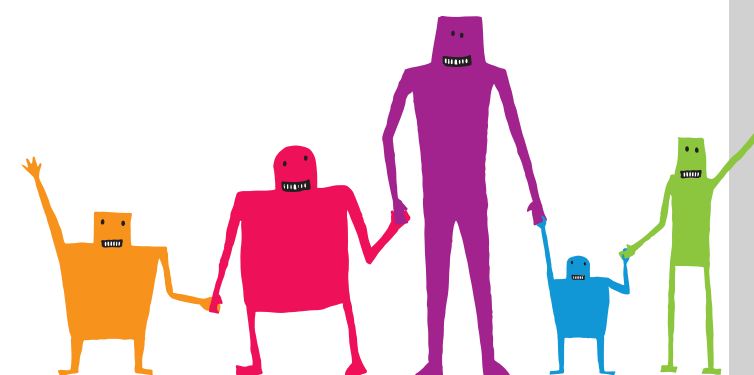
Kunstgræs – en øvelse i samskabelse

Etableringen af kunstgræsbanen ved Frederiksberg Hallen er et pragteksempel på, hvad lokale ildsjæle kan udrette. Med lederen af den lokale idrætsforening i spidsen blev den nødvendige finansiering fra kommune og pri-

vate fonde tilvejebragt, og med hjælp fra mere end 200 frivillige, der gav et nap med til alt fra jordarbejder til kagebaking, kunne man blot en måned efter Byrådets tilladelse var klar, indvie de nye baner.

Streetsport-anlæg i Sorø Kommune

I efteråret 2016 forventes det, at første spadestik bliver taget til etablering af et nyt streetsport-anlæg til børn og unge. Vejen hertil er blevet banet ved et tæt samarbejde mellem foreningslivet, kommunen og private fonde. Rotary, Nordea/DBU, Sorø BMX og Sorø Freja har alle bidraget til projektet. Projektets første fase med multibane og et 1.500m² asfalteret areal er nu klar til realisering, og danner grundlag for den videre etablering af ramper og rails m.v. i dialog med skate- og løbehjulsbrugerne.

DEBATMØDE KOMMENTARER

Hvad forstår du ved samskabelse?

Vi løfter en opgave i fælles flok. Nogle stiller faciliteter til rådighed og medborgerne kommer i spil med deres mangfoldighed og kreativitet.

At jeg/vi – som normalt ikke arbejder sammen – løser en opgave, skaber et produkt på tværs af faggrænser, institutioner, sektioner m.v.

At skabe noget sammen – en event, et projekt, en fest, en oplevelse. At ideer befrugter hinanden.

Hvad giver dig lyst til at byde ind i forhold til samskabelse?

Relation mellem mennesker – at skabe noget i fællesskab – at skabe et produkt, som andre kan have gavn af og som man fælles kan være stolte af. Min nysgerrighed og trangen til at skabe driver værket og gør mig høj, når det lykkes.

At jeg kan se mig selv/min institution i opgaven, at vi kan gøre en forskel. Lystbetonet. Gode samarbejder/relationer. Lysten driver værket.

Det skal være inspirerende og fremme ideen.

Samvær med andre, der måske har andre evner og baggrunde og se et resultat af et arbejde, som glæder andre mennesker.

Gnist, ildhu, originalitet, overrumpling, sjældenhed.

Hvordan skaber man inspirerende rammer for samskabelse?

Rum for forskellighed, tolerance – der skal være højt til loftet, så ingen ideer er urealistiske eller dumme – ved at tænke kreativt uden stramme rammer gives der plads til kreativitet og samskabelse.

Fx kreative rammer (kunst og musik), natur med rum for udfoldelse, højt til himlen.

Hvad siger VIPS 2018?

Sorø's borgere udgør en helt særlig ressource for kommunens udvikling, og det er afgørende fremadrettet at satse på involvering på følgende områder:

- Frivillighed – der inddrager foreninger og borgere i udviklingen af velfærdsydelser, kulturområdet mv. Frivillighed skal nytænke og understøtte den offentlige service. Vi tror på, at frivillighedsdimensionen, når den håndteres korrekt, har tre gevinster. For kommunen betyder den øget fleksibilitet. For borgere betyder den oplevet kvalitet. Og for virksomhederne vækst.
- Engagement – der aktiverer børnefamilier i foreningsliv og kulturaktiviteter, borgere i demokrati og branding og erhvervslivet i innovation og iværksætteri.
- Partnerskaber handler om at skabe erhvervs og velfærdsmuligheder gennem samskabelse/co-creation og samarbejde – eksempelvis indenfor erhverv / uddannelse / foreninger / kulturinstitutioner mv.

Frivillighed

Engagement

Partnerskaber

Forslag til målsætninger

Vi ønsker at understøtte partnerskabsaftalen mellem Sorø Kommune/Sorø Bibliotek og Sorø Kunstmuseum, med henblik på, at skabe et attraktivt gårdrum i biblioteksgården.

Det vil vi gøre ved:

- at gå i dialog med eksterne fonde omkring medfinansiering til renovering af gårdrummet
- at arbejde for at skaffe den nødvendige kommunale finansiering til projektet.

Vi ønsker at bygge videre på de gode erfaringer med samskabelse, og skabe optimale rammer for flere nye samskabende initiativer og projekter mellem kommune, frivillige og andre aktører. Vi ønsker at gøre brug af den store "ildsjælepower" i kommunen og give

flere større ejerskab og ansvarlighed overfor udviklingen af kultur og fritidslivet.

Det vil vi gøre ved:

- at være opsøgende og lydhør overfor gode ideer og projekter, der ved en fælles indsats kan realiseres og blive et aktiv for kultur og fritidsområdet.

Vi ønsker at understøtte Bibliotekets rolle som et attraktivt mødested, der danner ramme om "hverdagskulturen" og hvor borgerne i højere grad er medskabere af de kulturelle aktiviteter.

Det vil vi gøre ved:

- at stille bibliotekets faciliteter til rådighed for borgernes egne initiativer fx foredrag, teater, mødeaktiviteter og andet.

TEMA 4: OPLEVELSER I NATUR OG KULTUR

Sorø Kommune har en lang og farverig historie med mange store personligheder, der ikke blot satte deres præg på den lokale historie, men som også gjorde sig gældende i et nationalt perspektiv. Vi finder vidnesbyrd på deres færden rundt omkring i hele kommunen fra Holbergs sommerresidens i Tersløse til kirken i Fjenneslev og Akademiet i Sorø. Der er med andre ord et solidt fundament at gribe fat i og mange gode historier at formidle.

Samtidig er Sorø Kommune kendetegnet ved en smuk natur, der indbyder til oplevelser, aktiviteter og rekreative ture. Der er rige muligheder for at lytte til nattergale en tidlig sommermorgen, samle blade i skoven om efteråret, eller tage en sejltur på en af søerne.

Der findes mange oplevelser, som bruger kulturen og naturen som en smuk kulisse, og som tilfører oplevelsen en ekstra dimension. Hvad var eksempelvis Holbergteatrets sommerforestilling uden Akademihavens smukke rammer, og hvad var Ruds Vedby Borgspil uden Vedbygaard? De stedbundne potentialer gør, at vi ikke kan flytte oplevelsen til et andet sted, og få det samme ud af det. Det minder os om den enestående historie og identitet, der tilhører vores lille plet på landkortet.

Forslag til målsætninger/ handlinger

Vi ønsker at formidle de stedbundne potentialer i naturen, kulturen og historien, og støtte nye initiativer i tilknytning hertil.

Det vil vi gøre ved at:

- udarbejde særlige kunst- og kulturruter i kommunen
- prioritere projekter via vores puljemidler, der formidler den stedbundne kulturarv og naturherligheder.

Vi ønsker at understøtte de større kulturelle events i kommunen.

Det vil vi gøre ved:

- fortsat at afsætte penge sammen med Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget, til at understøtte de større events i Sorø Kommune.

Hvad siger VIPS 2018?

Kulturarven lever
Byrådet vil:

- Gøre Sorø Kommunes unikke og autentiske kulturarv levende og synlig ved at skabe en platform for formidling og branding, bl.a. via samarbejde med turismeaktører, kulturinstitutioner mv.

Natur i særklasse
Byrådet vil:

- Tiltrække naturevents og tilbud/udfoldelsesmuligheder for børn og voksne, der skaber opmærksomhed omkring kommunens unikke natur med plads til alle.

Biblo på udebane

I 2016 søgte og fik Sorø Bibliotek penge fra Slots- og Kulturstyrelsen til en anderledes formidling af kulturarven og litteraturen i Sorø Kommune, også kaldet Biblo på udebane. Her kunne borgerne opleve en anderledes litteraturformidling, der var flyttet fra bibliotekets rum og ud i naturen og andre litterære "åsteder" i kommunen. Til Biblo & Bogorm kunne børnefamilierne opleve børnelitteratur, teater og naturvejledning i en skøn forening på Parnas, mens der til Biblo & Bådfart var mulighed for at lytte til Ingemanns salmer på Sorø Sø.

Kyndelmisse

Kyndelmisse lysfest er et eksempel på hvordan omgivelserne bliver inddraget i en event. Det er som en rejse til et fortryllet sted, når Storgade, Torvet og i særdelshed Akademihaven iklædes stemningsfulde lysinstallationer, der er skabt til stedet. Det gør eventen helt unik, og noget, som ikke kan overføres til andre steder.

Kyndelmisse bliver blot smukkere og smukkere år for år og nåede sit hidtil højdepunkt i 2016, hvor mere end 6.000 gæster trodsede vinterkulden og begav sig ud for at få en kulturel oplevelse.

Teateroplevelser i tæt samspil med naturen

Selvom der ikke er et egentlig egns-teater i Sorø Kommune, er der en lang og stolt tradition for teater. Holbergteatret, Sorø Amatørteater og Ruds Vedby Borgspil opfører hvert år forestillinger til glæde for borgere og turister.

Alle tre teatre opfører deres forestillinger i spektakulære omgivelser - i Akademihaven, på Parnas og ved Vedbygård - og indbyder talentfulde unge og voksne til at prøve kræfter med skuespilkunsten.

SPEJDERE OG FRILUFTS- OPLEVELSER

I Sorø Kommune er der rig mulighed for oplevelser i naturen. De mange aktive spejderforeninger indbyder til kammeratskab, naturoplevelser og sjove oplevelser i naturen.

Der er mulighed for at bade ved

både Sorø, Pedersborg og Tystrup-Bavelse sø eller i friluftsbadet i Ruds Vedby, overnatte i shelters og benytte mange af de smukke stier i skove og naturområder.

Naturen lige uden for døren er en oplagt ressource, som både foreninger og selvorganiserede bru-

DEBATMØDE KOMMENTARER

Der er SÅ mange naturoplevelser i Sorø Kommune!

- Når kultur- og naturoplevelser smelter sammen, bliver det magisk (fx Ruds Vedby Borgspil, Kyndelmisse)

- Fx en kulturhistorisk rute, en kunstrute, en naturrute.

- En idé er at tilbyde guidede ture rundt i natur, kunst, kulturhistorie. På den måde vil oplevelserne være tilgængelige for flere.

- Vi skal blive bedre til at op-søge hinandens events.

TEMA 5: KULTUR OG FRITID - EN INVESTERING I KOMMUNAL UDVIKLING OG BORGERNES LIVSKVALITET

Kultur og fritid er områder, der berører utroligt mange borgere i kommunen. Det er her, man får et afbræk fra hverdagens gøremål, her man er sammen med andre for at dyrke en fælles interesse, og her man får gode venskaber og sjove oplevelser. Det siger næsten sig selv, at en investering i kultur og fritidsområdet, også er en investering i borgernes livskvalitet.

Kultur og fritidsområdet er tilmed et område, hvor kommunen kan skille sig ud fra andre kommuner i kapløbet om tilflyttere, gode historier og glade borgere. En stærk kulturel profil skaber opmærksomhed og derfor også potentiel tiltrækning. Af gode eksempler kan nævnes Horsens der er gået fra et image som fængselsby til kulturby med koncerter af internationalt format, og Viborg der gennem deres animationsstrategi har fået skabt et helt særligt miljø, der gør det attraktivt for store internationale firmaer at investere i området.

Det er en vigtig erkendelse her, at udgifterne på kultur- og fritidsområdet ikke er overflødige luksusudgifter, der kan skæres bort ved først-givne lejlighed, men at udgifterne i høj grad udgør en investering i en attraktiv kommune, således, at vi kan tiltrække borgere, virksomheder og turister til gavn for hele området.

En kulturel profil kommer ikke af sig selv. Der skal arbejdes på at definere den, så alle kan se sig selv i den, og tro på, at det er den rigtige, også selvom der til tider er modvind og nye politikere sætter sig for bordenden. Det er en langsigtet investering, der ikke giver afkast lige nu og her, men som på sigt kan ændre en hel del. Derfor er autenticitet et af de vigtigste parametre, når en profil skal defineres. Hvad er det, der gør vores lille plet på landkortet helt unikt? Hvad er det vores kulturarv giver os af særlige muligheder?

Sorø Kommune har masser at byde på, og masser af potentiale til at skabe en helt særlig profil. Som det står beskrevet i Vision og Planstrategien har Sorø Kommune en lang og stolt tradition for litteratur, der går helt tilbage til middelalderen og Saxos Danmarkskrønike. Måske ligger der et uforløst potentiale her?

HVAD SIGER VIPS 2018?

Sorø Kommune har en rig kulturarv. Området bugner af spændende personligheder og historier. Men der ligger som sagt et uforløst potentiale i at formidle denne unikke kulturarv – særligt udenfor kommunegrænsen.

... ikke mange byer i landet kan bryste sig af et kulturhistorisk perspektiv, der rækker hele vejen til ned til middelalderen i 1100-tallet. Det begyndte med klosteret, hvor munke fra cistercienserordenen opbyggede et rigt og vel-

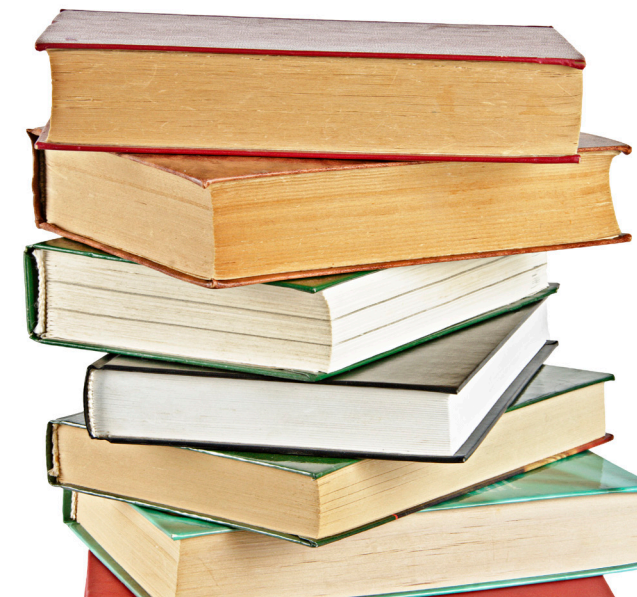
fungerende klosterliv. Dette skete på foranledning af og i alliance med de mange stormænd, biskopper og konger, der igennem årene har præget kulturen i Sorø. Også det litterære liv prægede Sorø på dette tidlige tidspunkt. Saxo skrev således sin berømte Danmarkskronike i klosteret.

... Akademiet har siden tiltrukket nogle af landets mest kendte og betydningsfulde forfattere, videnskabsmænd og undervisere. Akade-

miet var under renæssancen, oplysningstiden og romantikken et af de allervigtigste dannelsescentre i landet. Det var centrum for kultur- og litteraturhistorisk fornyelse på områder som undervisning og videnskab, og der blev øvet en overordentlig betydelig indsats inden for sprog, historie og kunst.

For at forløse potentialet er der mange spor at følge. Et af dem er litteraturen. Gennem århundreder har Sorø Kommune haft en særlig tiltrækning på forfattere, der dels har bosat sig i området, dels har haft tilknytning til Akademiet. Saxo, Holberg, Grundtvig, Ingemann og Herman Bang er nogle af de mest kendte, men også nulevende forfattere og forfatterspiller finder inspiration her.

Målsætninger/handlinger

Vi ønsker at tage de første skridt mod at indkredse Sorø Kommunes kulturelle identitet, og udforske det litterære spor, så vi har et stærkt fundament at stå på, når vi skal definere en mere langsigtet Kultur og Fritidspolitik for næste byrådsperiode.

Det vil vi gøre ved at:

- styrke Sorø Kommunes litterære profil gennem formidling af fortidige såvel som nulevende lokale forfattere
- lave litteraturformidling i børnehøjde til brug for daginstitutioner, skoler og børnefamilier.
- understøtte undervisningen af unge forfatterspiller sammen med Ung Sorø.

Sorø Kommune
Rådhusvej 8
4180 Sorø
www.soroe.dk
Telefon 5787 6000

SORØ
KOMMUNE